

Kanta-Hämeen hyvinvointialue**Kokousaika** 27.3.2023 klo 9:00 - 11:53**Kokouspaikka** KHKS, hallituksen kokoushuone 3. krs, Ahvenistontie 20, Hml**Osallistujat****Jäsen**

Lepola Kaisa; poissa klo 11.01-11.43 §:t 100-112 puheenjohtaja
Isosuo Juha 1. varapuheenjohtaja
Häggman Johanna 2. varapuheenjohtaja
Aittola Eija
Filatov Tarja, poissa; tilalla
varajäsen Myllykangas
Sari, poistui klo 11.50 § 113
Heinonen Timo, poissa
Hellstén Tapani, poistui klo 11.09 § 103
Jormanainen Lauri
Kuparinen Seppo, poissa
Lehkonen Helena
Lehto Juhani
Mäkinen Vesa, poissa
Soinikoski Mirka

Muut osallistujat

Grahn-Laasonen Sanni; valtuuston puheenjohtaja
poistui klo 11.42 § 113
Alijärvi Pirjo, poissa valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Lartama Mika valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Naukkarinen Olli hyvinvointialuejohtaja
Savola Jussi toimialajohtaja
Tommiska Katja hallintojohtaja
Kukkonen Petrus; §:t 92-95 rahoitus- ja investointijohtaja
Ala-Kokko Satu (Teams); § toimialajohtaja
95
Harjula Leena (Teams); § 95
Pitkämäki Tero; §:t 92-95 tukipalvelujohtaja
Ranta Seppo (Teams); §:t 92-95 muutosjohtaja

Allekirjoitukset

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti

Kaisa Lepola Puheenjohtaja (§:t 92-99)	Juha Isosuo Puheenjohtaja (§:t 100-113)	Katja Tommiska Pöytäkirjanpitäjä
---	--	-------------------------------------

Pöytäkirjantarkastajat Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti

Helena Lehkonen

Juhani Lehto

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjantarkastaja

**Pöytäkirja yleisesti
nähtävänä**

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa
<https://omahame.fi> 31.3.2023 alkaen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

§ 103 Puitesopimus Kanta-Hämeen kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteiksi

Asianumero HVA/1790/00.02.05/2023

Aluehallitus 27.3.2023 § 103

Valmistelija(t) yhteysjohtaja Päivi Niiranen puh 050 349 3149, projektipäällikkö Tuula Salminen puh. 050 562 6202

Selostus Kanta-Hämeen hyvinvointialue on aloittanut toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon, sekä pelastustoimialan palveluiden järjestämisvastuu on siirtynyt hyvinvointialueelle. Kuitenkin esimerkiksi asukkaiden terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen on hyvinvointialueen ja Kanta-Hämeen kuntien yhteinen tehtävä. Siten on välttämätöntä sopia alueen kuntien kanssa tehtävästä suunnitelmallisesta yhteistyöstä. Yhteistyöhön velvoittaa myös lainsäädäntö (mm. laki hyvinvointialueesta 611/2021 sekä laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021), joka edellyttää hyvinvointialuetta ja kuntia toimimaan yhteistyössä. Tärkeänä yhteistyökumppanina on myös Hämeen liitto mm. ennakointityön ja aluesuunnittelun osalta.

Yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteista tehdään kirjallinen sopimus mainittujen osapuolten välillä. Sopimusosapuolet ovat keskenään strategisia kumppaneita ja tasavertaisia juridisia toimijoita. Yhteistyöstä ja rakenteista sopiminen luo edellytykset sopimusosapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle ja selkeyttää vastuunjakoja osapuolten välillä.

Parhaiten Kanta-Hämeen hyvinvointihaasteisiin kyetään vastaamaan, kun kaikkien voimavarat otetaan käyttöön ja työtä tehdään yhdessä. Niin hyvinvointialueella kuin myös kunnissa sisäisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävien integrointi toisiinsa on vähintäänkin yhtä tärkeää, kuin hyvinvointityö kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnalla. Hyvinvointityö on ennen kaikkea yhteistä työtä. Se toteutuu ja kehittyy hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyössä sekä toimittaessa yhdessä kumppaneiden, kuten järjestöjen ja yritysten sekä kuntalaisten kanssa.

Alueellinen hyvinvointityön ja -johtamisen yhdyspintatyöryhmä on valmistellut vuoden 2022 aikana esitystä hyvinvointityön ja johtamisen käynnistymisvaiheen yhdyspintarakenteeksi. Edellä mainitun työryhmän esityksen pohjalta on valmisteltu Kanta-Hämeen hyvinvointialueella puitesopimusluonnosta alkuvuoden 2023 aikana. Yhteistyön valmistelussa

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

keskeisenä on nähty yhteistyön tavoitteiden, rakenteiden ja periaatteiden määrittely puitesopimuksella. Puitesopimusluonnos on käsitelty Hämeen liiton koordinoimassa kuntajohtajien kokouksessa 22.2.2023, josta saatujen palautteiden pohjalta puitesopimusta on täydennetty.

Liitteenä olevassa puitesopimuksessa on kuvattu osapuolten välisen yhteistyön keskeisimmät tavoitteet ja yhteistyön toimeenpanoon liittyvät rakenteet. Yhteistyön keskeisimmät tavoitteet ovat: palvelukokonaisuuksien saumattomuus, osapuolten aktiivinen ja kattava yhteistyö, valmiuden ja varautumisen yhteensopivuuden ja toimivuuden varmistaminen, monialaisen tilannekuvatiedon kokoaminen ja hyödyntäminen, sekä toimenpiteiden samansuuntaisuuden ja vaikuttavuuden vahvistaminen.

Sopimusosapuolten yhdyspintatyön keihäänkärjiksi on valmisteluvaiheessa tunnistettu *työllisyys ja elinvoima, ikäystävällinen asuminen, kokonaisvaltainen hyvinvointi, sekä hyvinvoivat lapset, nuoret ja perheet*. Yhteistyötä tehdään monella tasolla ja foorumeilla. Poliittisella ja ylimmän johtamisen tasolla toimivat strategisen tason ja johdon tason foorumit. Operatiivisella johdon ja ammattilaisten tasolla toimivat mm. yhteisten palveluiden ja ennaltaehkäisyn työryhmät. Tämän lisäksi yhteistyötä tehdään avoimissa verkostoissa.

Puitesopimus tulee voimaan, kun kaikki osapuolet ovat sen hyväksyneet ja allekirjoituksillaan vahvistaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännön 10 §:n 32:n mukaan aluehallitus päättää muista tehtävistä, joita ei ole lainsäädännössä tai hallintosäännössä määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan tehtäväksi. (JS)

**Hyvinvointi-
aluejohtajan esitys**

Aluehallitus päättää

- 1) hyväksyä osaltaan puitesopimuksen liitteen mukaisena ja
- 2) ehdottaa alueen kunnille ja Hämeen liitolle, että nämä hyväksyisivät osaltaan puitesopimuksen ja
- 3) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan hyväksymään puitesopimukseen mahdolliset kuntien ja Hämeen liiton esittämät vähäiset muutokset. Laajemmat muutokset käsitellään aluehallituksessa.

Lisäksi aluehallitus pyytää alueen kuntia ja Hämeen liittoa nimeämään edustajansa puitesopimuksessa mainittuihin foorumeihin ja työryhmiin

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

31.5.2023 mennessä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ajan toimi Juha Isosuo.

Tapani Hellstén poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

päätösote / Kanta-Hämeen alueen kunnat, yhteysjohtaja

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Liitteet

Puitesopimus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimusviranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Aluehallitus

Hallinnon pääkirjaamo

Käyntiosoite: Sibeliuksenkatu 2, 13100 Hämeenlinna

Postiosoite: PL 39, 13101 Hämeenlinna

Sähköpostiosoite: omahame@omahame.fi

Oikaisuvaatimus suositellaan toimitettavan turvasähköpostilla.

Oikaisuvaatimuksen voi tuoda Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamoon, joka on avoinna maanantaista perjantaihin 9.00 - 15.00. Kirjaamon käyntiosoite on Sibeliuksenkatu 2, 13100 Hämeenlinna.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimusaika

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaunnista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä.

Tiedoksisaanti

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona virastot ovat suljettuina, oikaisuvaatimuksen saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus- viranomaisen

Pöytäkirja nähtävänä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen verkkosivuilla www.omahame.fi 3.4.2023

Tiedoksianto

Asianosaiset:

Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 3.4.2023

Vastaanottajat:

Kanta-Hämeen kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen puitesopimus yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteiksi

Sopimusosapuolet

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

y-tunnus: 3221307–8

Osoite: Sibeliuksenkatu 2, 13100 Hämeenlinna

Hämeen liitto

y-tunnus:

Osoite:

Forssan kaupunki

y-tunnus:

Osoite:

Hattulan kunta

y-tunnus:

Osoite:

Hausjärven kunta

y-tunnus:

Osoite:

Humppilan kunta

y-tunnus:

Osoite:

Hämeenlinnan kaupunki

y-tunnus:

Osoite:

Janakkalan kunta

y-tunnus:

Osoite:

Jokioisten kunta

y-tunnus:

Osoite:

Lopen kunta

y-tunnus:

Osoite:

Riihimäen kaupunki

y-tunnus:

Osoite:

Tammelan kunta

y-tunnus:

Osoite:

Ypäjän kunta

y-tunnus:

Osoite:

Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Sopimusosapuolilla on yhteiset asukkaat ja paljon asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä muiden hyvinvointialueiden ja kuntien toiminnallista yhteistyötä edellyttävien tehtävien asianmukaista ja asiakaslähtöistä toteuttamista tukevat yhteisesti asetetut tavoitteet, sovitut menettelytavat ja toimiva tiedonkulku.

Tässä sopimuksessa yhdyspinnalla tarkoitetaan kahden tai useamman organisaation välistä toiminnallista yhteyttä. Toisin sanoen kuntien, Hämeen liiton ja hyvinvointialueen yhdyspinnoilla tarkoitetaan toimintoja ja tehtäväkokonaisuuksia, jotka kuuluvat kunnan ja/tai hyvinvointialueen järjestämisvastuulle ja joissa niiden asiakaslähtöinen toteuttaminen edellyttää yhteistyötä.

Sopimusosapuolet ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita. Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyön arvo syntyy siitä, että yhteistyöllä vastataan yhteiskunnallisiin muutoksiin, kansallisiin¹ ja Kanta-Hämeen alueen tavoitteisiin.

Tällä sopimuksella edistetään sopimusosapuolten yhteistyötä määrittelemällä yhteistyölle asetetut periaatteet ja tavoitteet, yhteistyön toimeenpanoon liittyvät rakenteet sekä vastuutahot. Yhteistyöstä sopiminen luo edellytykset sopimusosapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle sekä selkeyttää yhteistyötä koskevaa vastuunjakoa niiden välillä.

Yhteistyön lainsäädäntöpohja

Lainsäädännössä yhteistyövelvoite kuntien ja hyvinvointialueen välillä on säädetty muun muassa seuraavissa pykälissä:

- Hyvinvointialuelaki § 14 (neuvotteluelvoite valtuustokausittain).
- Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisestä (612/2021):
 - § 6 (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa),
 - § 7 (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella),

¹ Mm. [Hallitusohjelma \(valtioneuvosto.fi\)](https://valtioneuvosto.fi)

- § 10 (palvelujen yhteensovittaminen kuntien ja valtion kanssa),
- § 32 (koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta hyvinvointialueella),
- § 50 (varautuminen).

Järjestämislain lisäksi aluekehittämisen lainsäädännössä ja muussa erityislainsäädännössä on paljon yhteistyövelvoitteita esimerkiksi oppilas- ja opiskelijahuollosta, työllisyyden hoidosta ja kotoutumisen edistämisestä.

Sovittavat periaatteet, tavoitteet ja resurssit

Kanta-Hämeen hyvinvointialue, Hämeen liitto ja Kanta-Hämeen kunnat ovat toistensa strategisia kumppaneita. Yhteistyön pohjana on hyvinvointialueen, maakunnan ja kuntien strategiat. Yksi yhteistyön strategisen tason asiakirja on myös alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Strateginen kumppanuus rakentuu vahvasta luottamuksesta ja sitoutumisesta yhdessä tekemiseen. Yhteistyötä tehdään avoimin ja vuorovaikutuksellisin suhtein. Asukkaiden terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen on kaikkien sopimuspuolten yhteinen tehtävä ja kaikki osapuolet sitoutuvat myös ihmislähtöisiin, yhdenvertaisiin ja vaikuttaviin palveluihin.

- **Yhteistyön yleisenä tavoitteena on** hyvinvoinnin mahdollistamiseksi ja saavutettavien, yhdenvertaisten palvelujen tarjoamiseksi kantahämäläisille **varmistaa palvelukokonaisuuksien saumattomuus ja eri osapuolten aktiivinen ja kattava yhteistyö palveluiden järjestämisessä ja toteuttamisessa.**
- Yhteistyön tavoitteena on myös **varmistaa valmiuden ja varautumisen yhteensopivuus ja -toimivuus.**

Yhteistyötä taustoittaa yhteisesti jaettava tieto ja tilannekuva kantahämäläisestä väestöstä, eri väestöryhmien terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilasta ja kokemuksista, palvelutarpeista, kustannuksista, palveluista ja tehdyistä toimista ja niiden vaikuttavuudesta sekä kehitysnäkymistä. Tilannekuva sekä kehittäminen perustuu selkeään ja ennakoivaan asioiden valmisteluun, johon jokainen osapuoli sitoutuu osallistumaan ja tuottamaan oman osansa tarvittavasta tietopohjasta. Tilannekuvan pohjalta muodostetaan alueelle yhteiset linjaukset ja valmistellaan lakisäätöiset suunnitelmat.

- **Tavoitteena on yhdessä toteutettu tiedolla johtaminen eli monialaisen tilannekuvatiedon kokoaminen ja sen vuorovaikutuksellinen käsittely ja**

analysointi lakisääteisten neuvottelujen² sekä organisaatioiden yhteisen ja oman päätöksenteon, johtamisen, seurannan ja arvioinnin tueksi.

Alueellisesti sovitut selkeät rakenteet ovat edellytys kaikkia toimijoita yhdistävien asioiden käsittelylle eri tasoilla. Vuoropuhelu ja yhteiset linjaukset ovat välttämättömiä elementtejä alueellisesti vaikuttavan ja yhdenmukaisen toiminnan aikaansaamiseksi.

Jokainen yhteistyösopimuksen osapuoli sitoutuu resursoimaan riittävästi sekä lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen että tämän sopimuksen mukaisesti yhdyspinnoilla tapahtuvaan yhteistyöhön. Esimerkiksi alueellisiin työryhmiin on nimetty edustajat ja asiakastyön yhdyspinnoilla on viranhaltija/työntekijä -vastinparit, joille on resursoitu riittävä aika yhteistyöhön. Edellä kuvattujen periaatteiden ja tavoitteiden saavuttamiseksi sitoudutaan sopimuksessa esille tuotuihin rakenteisiin (foorumit ja työryhmät tehtävineen liitteessä 1).

- **Yhteistyön tavoitteena on** kaikkien sopimusosapuolten osallistumisen kautta **vahvistaa toimenpiteiden samansuuntaisuutta ja** sitä kautta **vaikuttavuutta alueen elinvoimaisuuden kannalta merkityksellisissä asioissa.**

Sopimusosapuolten **yhdyspintatyön keihäänkärkinä ovat:**

- **työllisyys ja elinvoima,**
- **ikäystävällinen asuminen,**
- **kokonaisvaltainen hyvinvointi ja**
- **hyvinvoivat lapset, nuoret ja perheet.**

Tavoitteet ja mittarit ovat koottuna liitteessä 2.

Yhteistyö- ja neuvottelurakenteet

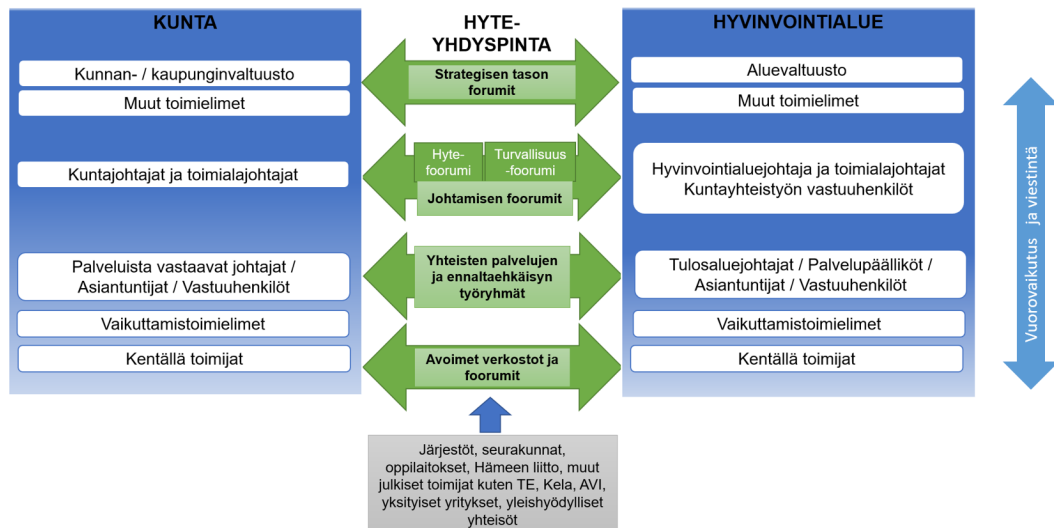
Kanta-Hämeen yhteistyö- ja neuvottelurakenteista sovitaan tässä puitesopimuksessa neljälle toisiaan täydentäville yhdyspintatasoille (kuvio 1): **1) poliittinen päätöksenteon taso** (strategisen tason foorumit), **2) ylimmän johdon taso** (johtamisen foorumit), **3) operatiivisen johdon ja asiantuntijoiden taso** (yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmät) ja **4) arjen asiakastyössä työskentelevien taso** (avoimet verkostot ja foorumit). Kukin toimijataho nimeää omat edustajansa lukuun ottamatta avoimia verkostoja, jotka nimensä mukaisesti ovat avoimia kaikille kiinnostuneille toimijoille.

Erityistilanteissa, perustelluin syin ja erikseen sopien voidaan perustaa myös muita kuin tässä sopimuksessa mainittuja yhteistyötä edistäviä työryhmiä käynnistymisvaiheessa perustettavien lisäksi. Pääsääntönä tulee kuitenkin olla, että

² Ns. yhteistyöneuvottelut [Laki hyvinvointialueesta \(611/2021\) § 14](#) ja ns. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut [Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisestä \(612/202\) § 6 ja § 7](#)

asiat käsitellään tässä puitesopimuksessa mainituissa työryhmissä. Mikäli on tarpeen perustaa uusi työryhmä, tällä tulee olla selkeästi määritelty fokus ja tavoitteet.

2.12.22

Kuvio 1.

1) Strategisen tason foorumit

- Kanta-Hämeen yhteistyörakenne rakentuu kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan liiton valtuustojen ja virkamiesjohdon yhteiselle valtuustokauden **strategisen tason foorumille**. Foorumin tehtävänä on varmistaa strategisen tason yhteistyön sujuvuus ja muodostaa yhteinen tilannekuva ja rakentaa yhteistä luottamusta ja linjata Kanta-Hämeen hyvinvointialueen, Hämeen liiton ja kuntien välistä verkostotyötä (Hyvinvointialuelaki § 14).

Foorumin kokoonkutsujana toimii Kanta-Hämeen hyvinvointialue, joka vastaa foorumin valmistelusta yhdessä kuntien kanssa.

- Valtuustokausittaisen laajemman foorumin lisäksi kuntien, Hämeen liiton ja hyvinvointialueen luottamushenkilöorganisaatioista valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat sekä virkamiesjohto kokoontuvat kerran vuodessa **kuntakokoukseen**, jonka tehtävänä on johtaa yhteistyötä, tarkastella rakenteita ja toimintatapoja siten, että strategisen tason ja operatiivisen tason yhteistyö on samansuuntaista, pitkäjänteistä ja hallittua. Kuntakokouksella on vuosittainen seurantavastuu siitä, että valtuustokaudelle asetetut sopimukselliset tavoitteet toteutuvat. (Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämisestä (612/2021, 6 § ja 7 §)

Kuntakokouksen kokoonkutsujana toimii Kanta-Hämeen hyvinvointialue, joka vastaa valmistelusta yhdessä kuntien kanssa. Kokouksen asialistan valmistelu tapahtuu maakunnan kuntajohtajakokouksen ja hyvinvointialueen yhteistyönä.

2) Johtamisen foorumit

- Varautumisen ja hyvinvointialueen sekä kuntien turvallisuuteen liittyvien yhdyspintojen toimintojen sujumisen varmistamisen osalta viranhaltijoiden yhteistyöfoorumina jatkaa edelleen jo aiemmin perustettu Kanta-Hämeen **turvallisuusfoorumi**, jossa kaikki tämän sopimuksen osapuolet ovat mukana ja lisäksi muut siihen nimetyt toimijat.

Koollekutsujana toimii foorumin puheenjohtaja.

- Hyvinvoinnin ja terveyden ja turvallisuuden edistämisen yhdyspintakokonaisuutta johdetaan perustettavan **hytefoorumin** avulla. Sen tehtävänä on varmistaa, että yhteisen tilannekuvan pohjalta linjaten eri toimijoiden asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia palveluita johdetaan yhdensuuntaisesti eteenpäin koko maakunnan alueella. Linjaamisen ja seurannan tukena on alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Foorumin kokoonkutsujana toimii ensimmäisellä kerralla Kanta-Hämeen hyvinvointialue ja jatkossa koollekutsujana toimii foorumin puheenjohtaja.

Hyvinvointifoorumissa ovat kuntien, Hämeen liiton ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ylimmän johdon ja yhteistyön vastuuhenkilöiden lisäksi järjestöjen, seurakuntien ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen edustajat.

Hyvinvointifoorumi ja turvallisuusfoorumi kokoontuvat 3–4 kertaa vuodessa ja lisäksi vähintään kerran vuodessa yhteiseen tapaamiseen.

Kokousten valmistelijoina toimivat turvallisuusfoorumin osalta kuntien varautumisen yhteyshenkilöt yhteistyössä hyvinvointialueen varautumisen vastuuhenkilöiden kanssa ja hytefoorumin osalta kuntien hyvinvointikoordinaattorit / vastuuhenkilöt yhteistyössä hyvinvointialueen hyvinvoinnin edistämisen vastuuhenkilöiden kanssa. Foorumit valitsevat kokousten puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin keskuudestaan ensimmäisessä kokouksessaan.

3) Yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmät

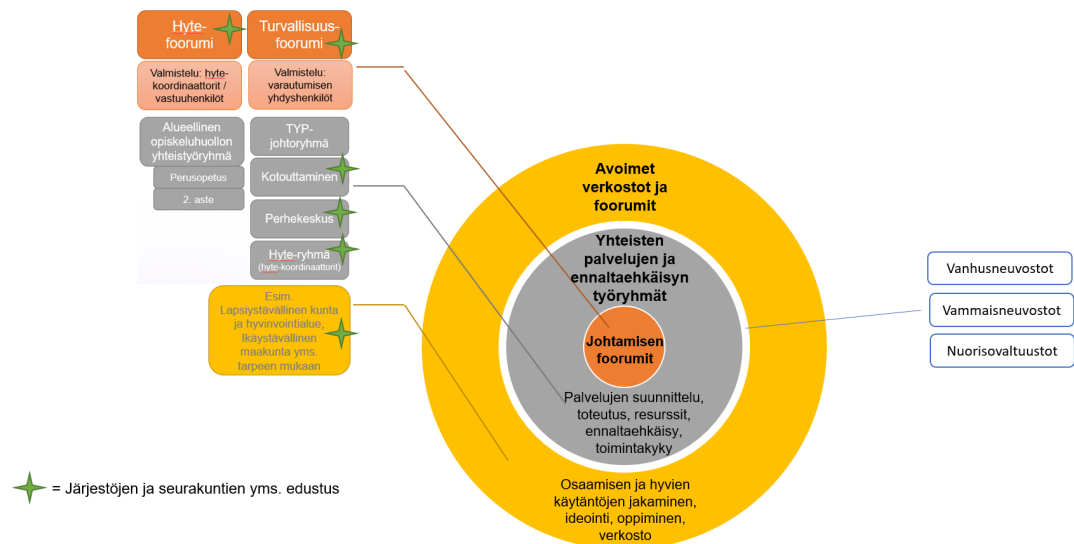
- Yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhminä sovitaan käynnistymisvaiheessa koottaviksi **alueellisen opiskeluhoillon** (lakisääteinen), **perhekeskustoiminnan** (lapset, nuoret, perheet), **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen** (hyvinvointikoordinaattorit / -vastaavat) ja **kotouttamisen yhteistyöryhmät**. Lisäksi on lakisääteisesti TE-toimiston kokoama **työllisyyden edistämisen monialaisen yhteistyöpalvelun (TYP) johtoryhmä** (kuvio 2).

Kunkin yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmän kutsuu ensimmäisen kerran koolle hyvinvointialue. Työryhmille laaditaan omat toimintasuunnitelmansa ja pelisääntönsä. Yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmien toimikausi on valtuustokausi. Työryhmät valitsevat kokousten puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin keskuudestaan ensimmäisessä kokouksessaan ja sopivat kokousten järjestelyvastuista.

Sopimusosapuolet huolehtivat siitä, että edellä mainittuihin kokonaisuuksiin on kaikilla osapuolilla osoittaa tarvittava henkilöstöresurssi.

Työryhmien työssä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksin toteutettavia kokouksia.

Kuvio 2.

4) Avoimet verkostot ja foorumit

- Operatiivisen tason tarpeen mukaisen yhteistyön, osaamisen ja hyvien käytäntöjen jakamisen, ideoinnin ja oppimisen verkostoille ja foorumeille annetaan mahdollisuus syntyä ja toimia tarpeen mukaan. Verkostojen ja foorumien koordinaatio ja fasilitointiroolit sovitaan jokaisen osalta erikseen, mahdollisesti kiertävinä tai pienemmän ydinjoukon valmistelemina kokoontumisina.

Yhteistoiminnan käytännön pelisääntöjä

Kokouksista ei makseta kokouskorvauksia ja kilometrikorvauksia, vaan jokainen yhteistyötaho kustantaa omien edustajiensa palkka-, palkkio- ja matkakulut. Kokouskustannuksista (esim. tilavuokra ja tarjoilut) vastaa se taho, joka kulloinkin järjestää kokouksen

Viestintä

Yhteistyöfoorumien sekä kokousten viestinnällinen vastuu on kokouksen koollekutsuvalla taholla. Työryhmien viestinnästä tulee sopia osana työryhmän käytännöistä sopimista. Kaikkien osapuolten viestintäorganisaatiot osallistuvat käytännön viestinnän jatkotoimiin, kuten tiedotteiden jakoon, www-sivujen päivityksiin, ohjelmien ja suunnitelmien viestintään.

Seuranta

Hyvinvointialueen, Hämeen liiton ja kuntien välistä yhteistyötä ja sen tavoitteiden onnistumista seurataan vuosittain strategisen tason foorumeissa. Seurantakokous pidetään touko-kesäkuussa.

Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Puitesopimus tulee voimaan, kun kaikki osapuolet ovat sen hyväksyneet ja allekirjoituksillaan vahvistaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sisällön toimivuus ja mahdolliset muutostarpeet arvioidaan viimeistään kevään 2025 aikana.

Organisaatio voi irtisanoa sopimuksen vain omalta osaltaan. Sopimuksen irtisanomisaika on 12 kuukautta. Sopimuksen irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti ja toimittaa tiedoksi kaikille sopimusosapuolille.

Päiväys x.3.2023

Allekirjoitukset

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Hämeenlinnan kaupunki

Hämeen liitto

Janakkalan kunta

Forssan kaupunki

Jokioisten kunta

Hattulan kunta

Lopen kunta

Hausjärven kunta

Riihimäen kaupunki

Humppilan kunta

Tammelan kunta

Ypäjän kunta

Liite 1. Rakenteet, foorumien ja työryhmien tehtävät

Kunta

- Ylintä päätösvaltaa käyttävät kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus: linjaukset, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden asettaminen ja niitä tukevien toimenpiteiden määrittäminen kunnan strategisessa suunnittelussa.
- Kunnanvaltuusto hyväksyy kunnan valtuustokausittain laadittavan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä vuosittaiset hyvinvointiraportit (seurantavelvoite).
- Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.
- Tehtävä päätösten vaikutusten ennakoarviointia ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvista päätöksistä väestöryhmittäin.
- Valmistelevana toimijana kunnan hyte-ryhmä (tai vastaava), joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta kunnan johdon vastatessa sen johtamisesta (kunnan johtoryhmä).

Hyvinvointialue

- Ylintä päätösvaltaa käyttävät aluevaltuusto ja -hallitus: linjaukset, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden asettaminen ja niitä tukevien toimenpiteiden määrittäminen hyvinvointialueen strategisessa suunnittelussa.
- Aluevaltuusto hyväksyy valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman, joka
 - ohjaa ja tukee hyvinvointialueen työtä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä alueellista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyötä
 Aluevaltuusto hyväksyy myös vuosittaiset hyvinvointiraportit (seurantavelvoite).
- Hyvinvointialueen on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.
- Tehtävä päätösten vaikutusten ennakoarviointia ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvista päätöksistä väestöryhmittäin.
- Valmistelevana toimijana hyvinvointialueen hyte-ryhmä, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta hyvinvointialueen johdon vastatessa sen johtamisesta (hyvinvointialueen johtoryhmä).

Hytefoorumi

- Seuranta-, suunnittelu-, keskustelu- ja oppimisfoorumi, jonka tavoitteena on viedä hyvinvointiin liittyviä kokonaisuuksia maakunnallisesti samaan suuntaan ja tukea siten hyvinvointialueen ja kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja sen johtamista
- Kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa kooten alueellisesti hyvinvointityön johdon yhteisten teemojen äärelle. Lisäksi kerran vuodessa yhteinen tapaaminen turvallisuusfoorumin kanssa.
- Hytefoorumin tehtävänä on:
 - Seurata toimien vaikuttavuutta, riittävyttä, samansuuntaisuutta alueellisesti. Seurata kantahämäläisten hyvinvoinnin tilaa ja ennakoida siinä tapahtuvia muutoksia.
 - Tukea ja edistää osallistuvien organisaatioiden ja toimijoiden yhteistoimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ja sen johtamisessa.
 - Koota monialaista tilannekuva- ja ilmiötietoa, analyyseja, arvioita ja ennusteita lakisääteisten hyte-neuvottelujen ja hyte-foorumiin kuuluvien organisaatioiden päätöksenteon tueksi.
 - Johtaa alueellisten hyvinvointiasiakirjojen (mm. alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma) valmistelua sekä seurata alueellisen hyvinvointisuunnitelman toteutumista
 - Toimia vuorovaikutuksessa yhdyspintatyöryhmien ja verkostojen kanssa.

Turvallisuusfoorumi

- Seuranta-, suunnittelu- ja keskustelufoorumi, jonka tavoitteena on, tukea hyvinvointialueen ja kuntien valmiussuunnittelua ja varautumista mm. toimintaympäristön seurannan ja ennakoinnin, säännöllisen harjoittelun sekä yhteistyön osalta.
- Kokoontuu neljä kertaa vuodessa kooten maakunnallisten turvallisuus toimijoiden johdon sovittujen teemojen äärelle. Lisäksi kerran vuodessa yhteinen tapaaminen hyte-foorumin kanssa.
 - Kunkin organisaation edustajan tehtävinä ovat edustamansa toimialan näkökulman linkittäminen alueelliseen varautumis- ja turvallisuusyhteistyöhön sekä toimialoja koskevien indikaattoreiden asiantuntemus, valmistelu ja tilannekuvan kerääminen.
- Turvallisuusfoorumin tehtäviä:
 - Järjestää alueellisia harjoituksia
 - Osallistua ESAVI:n valmiusharjoituksiin
 - Valmistella organisaatioiden yhteistoimintaa
 - Seurata alueellista turvallisuustilannetta/häiriötilannetta
 - Tuottaa monialaista tilannekuvatietoa, analyyseja, arvioita ja ennusteita turvallisuusfoorumiin kuuluvien organisaatioiden päätöksenteon tueksi
 - Seurata alueellisen riskiarvion toteutumista
 - Ennakoida alueellisessa turvallisuustilanteessa tapahtuvia muutoksia
 - Järjestää alueen turvallisuustilanteeseen liittyviä koulutuksia, luentoja ja erilaisia tilaisuuksia
 - Yhdistää alueen turvallisuus toimijoita.

Yhteisten palvelujen ja ennaltaehkäisyn työryhmien tehtävät

- Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä
- TYP-johtoryhmä
- Kotouttamisen työryhmä
- Perhekeskustyöryhmä
- Hyte-ryhmä (hyvinvointikoordinaattorit ja vastuhenkilöt)

(Koollekutsujana hyvinvointialue, lukuun ottamatta TYP-johtoryhmää, jonka kokoaa TE-toimisto)

Lakisääteisillä työryhmillä säädöksissä mainitut tehtävät.

Kaikilla lisäksi seuraavat tehtävät, paitsi TYP-johtoryhmällä vain soveltuvin osin :

Yhteistyön johtaminen ja yhteensovittaminen: Käsittelee yhteistyökysymyksiä, johtaa, linjaa ja yhteensovittaa yhteisiä palveluja ja vie yhdessä valmisteltuja asioita oman organisaation päätöksentekoon. Koordinoi monialaista työtä alueetasolla ylimmän johdon linjausten ja strategioiden suuntaisesti.

Yhteinen seuranta ja tilannekuvan luominen: Kokoaa tilannekuvaa (asukkaita ja muita toimijoita osallistaen) alueen väestön hyvinvoinnista, tarpeista ja niiden edellyttämistä toimista. Kerää ilmiötietoa ja seuraa palvelujen ja toimien vaikuttavuutta, riittävyttä, samansuuntaisuutta. Seuraa hyvinvointisuunnitelmien toteutumista.

Yhteistyön kehittäminen: Kehittää asiakasprosesseja ja eri toimijoiden yhteistyötä niissä. Tunnistaa kuntien tuen tarpeita ja koordinoi asiantuntijatukea kuntien työlle esimerkiksi vaikuttaviksi todetuissa menetelmissä.

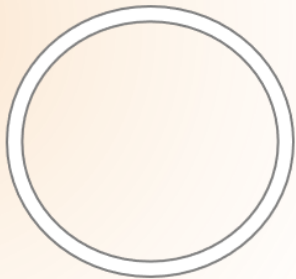
Yhteinen valmistelu: Osallistuu aluetasoisien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvien asiakirjojen valmisteluun. Valmistelee yhteisen tilannekuvan pohjalta tavoitteita ja toimia aluetasoiseen ohjaavaan hyvinvointisuunnitelmaan etc. Sitouttaa toimijoita yhteisen toimintasuunnitelman toteuttamiseen ja säännölliseen seurantaan.

Osaamisen kehittäminen ja jakaminen: Edistää yhteistyötä toimijoiden kesken sekä kuntien keskinäistä vertaiskehittämistä. Järjestää alueellisia yhteisiä koulutuksia.

Lakisääteiset vaikuttamistoimielimet

- Hyvinvointialueen vanhusneuvosto
- Kuntien vanhusneuvostot
- Hyvinvointialueen vammaisneuvosto
- Kuntien / seudun vammaisneuvosto
- Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto
- Kuntien nuorisovaltuustot

Sekä kunnan että hyvinvointialueen lakisääteisillä vaikuttamistoimielimillä niiden toimintasäännössä mainitut tehtävät, kuten kyseisen väestöryhmän

- **osallistuminen ja vaikuttaminen** päätöksentekoon, toimintaan, palveluihin ja niiden kehittämiseen,
- **tiedonkulun parantaminen**
- kuntien ja hyvinvointialueiden välisen **yhteistyön edistäminen** näissä kysymyksissä.

Avoimet verkostot ja foorumit

- Esim. Lapsiystävällinen kunta ja hyvinvointialue, Ikäystävällinen maakunta tms. tarpeen mukaan syntyvä verkosto

(Verkostojen ja foorumien koordinaatio ja fasilitointiroolit sovitaan jokaisen osalta erikseen, mahdollisesti kiertävinä tai pienemmän ydinjoukon valmistelemina kokoontumisina.)

- **Yhteinen seuranta ja tilannekuvan luominen:** Seuraa laajasti oman sisältöalueensa asioita, kokoaa tiivistettyä tilannekuvaa ilmiöistä, tarpeista ja niiden edellyttämistä toimista.
- **Yhteistyön ja osaamisen kehittäminen:** Sovittaa yhteen ja koordinoi alueella tehtävää monialaista työtä. Edistää yhteistyötä ja vertaiskehittämistä. Jakaa hyviä käytäntöjä. Tunnistaa tuen tarpeita ja tukee verkostoon kuuluvien työtä alueella.
- **Yhteistyön valmistelu:** Osallistuu alueasisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvien asiakirjojen valmisteluun tuottamalla tietoa ilmiöistä ja jakamalla osaamistaan. Sitouttaa toimijoita yhteisen toimintasuunnitelman toteuttamiseen ja säännölliseen seurantaan.
- **Osallisuuden edistäminen:** Tukee osallisuutta laajasti ja rajaamatta, mukaan lukien teemasta kiinnostuneiden asiakkaiden osallisuus aina kun mahdollista.

Liite 2. Tavoitteet ja mittarit

TAVOITTEET – Mihin yhdyspintatyöllä kuntien ja hyvinvointialueen välillä tähdätään?	MITTARIT – Miten yhdyspintatyön yhteistyön lopputulos todennetaan?
TYÖLLISYYS JA ELINVOIMA: Alueen työvoiman veto- ja pitovoimaa ja työllistymistä parantavia toimia lisätään.	
<ul style="list-style-type: none"> Asukkaille tarjotaan kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä toimivat peruspalvelut esim. varhaiskasvatus-, opetus-, sote-palvelut. 	<ul style="list-style-type: none"> Palveluja käyttävät asiakkaat kokevat tulevansa kuulluiksi, arvostetuiksi ja autetuiksi sekä suhtautuvat saamiinsa palveluihin myönteisesti. Hyvinvointialueella ja kaikissa alueen kunnissa seurataan asukas- ja asiakaspalautteita kyselyin (X/11) vuosittain.
<ul style="list-style-type: none"> Työkyvyn tuen palvelut tehostuvat (työttömien terveystarkastukset) etenkin työkyvyn arviointiprosessin ja työllistymistä tukevien toimien osalta (työkyvyn arviointiprosessi on oikea-aikainen ja sujuva osa työllistymisen tuen kokonaisuutta). 	<ul style="list-style-type: none"> Työttömien terveystarkastukset: terveystarkastusten kattavuus alueella on korkeampi kuin edellisenä vuonna.
<ul style="list-style-type: none"> Työllisyyden hoidon palvelut edistävät kuntien ja hyvinvointialueen työvoiman saatavuutta sekä vahvistavat osaamisen ja koulutuksellisten tarpeiden täyttymistä (kunnille 1.1.2025 siirtyvät TE -palvelut). 	<ul style="list-style-type: none"> Työttömien aktiivointiasteen vuosikeskiarvo on alueellisesti korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyyden hoidon verkoston oma-arvio (asteikolla 1–5) vuosittain työvoiman saatavuutta vahvistaneista toimista.
IKÄYSTÄVÄLLINEN ASUMINEN: Eri väestöryhmien, etenkin ikääntyvien tarpeet ja väestön ikääntymisen vaikutukset, huomioidaan ennakoivasti osana kaavoitusta sekä asumis- ja elinkeinopolitiikkaa.	
<ul style="list-style-type: none"> Em. väestöryhmien tarpeet huomioivia asumisen vaihtoehtoja kehitetään ja lisätään yhdessä tiiviissä vuoropuhelussa niin asukkaiden kuin kuntien ja hyvinvointialueen kesken. 	<ul style="list-style-type: none"> Välimuotoisen ja yhteisöllisen asumisen mahdollisuudet ovat lisääntyneet Kuntakohtainen lähtötilanne on selvitetty vuoden 23 aikana, jonka perusteella asetetaan numeraalinen muutostavoite vuosille 2024–2025). Kaikissa kunnissa ikääntyneiden asumistarpeet on kartoitettu (X/11) vuosien 2023–2024 aikana. Kaikissa alueen kunnissa ikääntyneet on osallistettu (esim. vanhusneuvosto) asumisen suunnitteluun ja kehittämiseen (X/11).
KOKONAISVALTAINEN HYVINVOINTI: Aktivoidaan kantahämäläiset oman ja yhteisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja edistämiseen.	

<ul style="list-style-type: none"> • Elintapaohjauksen palvelupolut (esim. liikunta, ravitsemus, uni) ovat selkeät ja tukevat kaiken ikäisten asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin ylläpitämistä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntien- ja hyvinvointialueen HYTE-kertoimet. Kerroin on suurempi kuin vuonna 2022.
<ul style="list-style-type: none"> • Ehkäistään ja vähennetään alkoholin, tupakka- ja nikotiinituotteiden sekä huumausaineiden käytöstä ja rahapelaamisesta aiheutuvia riskejä, haittoja ja ongelmia etenkin nuorten osalta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nuorten päihdehaitat ovat vähentyneet maakunnan alueella (esim. kouluterveyskyselyn päihdeindikaattorit) edellisestä kyselystä.
<ul style="list-style-type: none"> • Ennaltaehkäisevän päihdetyön vaikuttavuutta vahvistetaan alueella yhteisesti Pakka-toimintamallin avulla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pakka-toimintamalli on käytössä koko maakunnan alueella vuosien 2023–2024 aikana (11/11).
<p>HYVINVOIVAT LAPSET, NUORET JA PERHEET: Jokainen yksilö ja perhe ”pysyy mukana” (= ei syrjäydy). Vanhemmuuden tuki toteutuu lasten palveluiden yhteydessä.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Lasten ja nuorten tarvitsema tuki mm. oppilas- ja opiskelijahuoltopalvelut ja mielenterveyspalvelut toteutuvat heidän kasvuympäristöissään muodostaen toimivan kokonaisuuden koulun toimintakulttuurin kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kouluterveyskyselyn tulokset opiskeluhuoltopalvelujen saatavuudesta ja lasten/nuorten kokemus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä osallisuudesta ovat parantuneet edeltävään mittaukseen verraten (kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, koulukuraattori ja koulupsykologi).
<ul style="list-style-type: none"> • Kanta-Hämeen alueella on yhtenäinen perhekeskustoimintamalli. 	<ul style="list-style-type: none"> • Perhekeskustyöryhmän oma-arvio (asteikolla 1–5) vuosittain.